

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 787-788/2506

พนักงานอัยการกรมอัยการโจทก์ โจทก์ร่วม โจทก์ บริษัท 5 พระเจดีย์โฮสเทล จำกัด โดยนายสุพัฒน์ เฮงสกุล กรรมการผู้จัดการโจทก์ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลธนบุรีโฮสเทล โดยนายบุญเพชร แซ่โค้ว เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ที่ 1 นายบุญเพชร แซ่โค้ว ที่ 2 จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 75, ป.พ.พ. มาตรา 1064, ป.อ. มาตรา 274, ป.อ. มาตรา 275, กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 237

## ย่อ / หลักกฎหมาย

เจตนาของนิติบุคคลย่อมแสดงออกทางผู้แทนของนิติบุคคลเมื่อผู้แทนของนิติบุคคลแสดงเจตนาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้แทนในทางการของการดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล เจตนาอันก็ผูกพันนิติบุคคล และต้องถือว่าเป็นเจตนาของนิติบุคคลนั่นเอง ฉะนั้น นิติบุคคลจึงอาจมีเจตนาอันเป็นองค์ประกอบความผิดในทางอาญาและกระทำความผิดซึ่งผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนา รวมทั้งต้องรับโทษทางอาญาเท่าที่ลักษณะแห่งโทษเปิดช่องให้ลงแก่นิติบุคคลได้ ซึ่งต้องพิจารณาตามลักษณะความผิดพฤติการณ์แห่งการกระทำและอำนาจหน้าที่ของผู้แทนนิติบุคคลประกอบกับวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลเป็นราย ๆ ไป การที่ผู้จัดการห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นโดยกระทำไปในอำนาจหน้าที่ทางการค้าอันเป็นวัตถุประสงค์และเพื่อประโยชน์ในทางการค้าของห้างหุ้นส่วนถือได้ว่าเป็นเจตนาและการกระทำของห้างหุ้นส่วน ฉะนั้น ห้างหุ้นส่วนจึงต้องรับผิดทางอาญาด้วย(ประชุมใหญ่ ครั้งที่ 6/2506)

## คำพิพากษา

คดีสองสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษารวมกันมา โดยคดีแรกโจทก์ฟ้องจำเลยปลอมและเลียนเครื่องหมายการค้าสำนวนที่สองฟ้องว่าจำเลยเลียนแบบเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นซึ่งจดทะเบียนแล้วจำเลยให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยเลียนเครื่องหมายการค้าจริง แต่ความผิดดังกล่าวนี้ศาลชั้นต้นเห็นว่านิติบุคคลไม่สามารถกระทำได้จะแสดงเจตนาทุจริตก็ไม่ได้ จะกระทำได้อีกแต่จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้จัดการเท่านั้น ศาลอุทธรณ์เห็นว่าเป็นการกระทำของจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้จัดการโดยตรงและไม่ได้ทำตามวัตถุประสงค์ของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจำเลยที่ 1 ลงโทษจำเลยที่ 1 ไม่ได้ โจทก์ โจทก์ร่วม และจำเลยฎีกาศาลฎีกา โดยที่ประชุมใหญ่เห็นว่า เจตนาของนิติบุคคลย่อมแสดงออกทางผู้แทนของนิติบุคคลตามนัยแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 75 เมื่อผู้แทนของนิติบุคคลแสดงเจตนาอันใดซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้แทนในทางการของการดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลเจตนาอันก็ผูกพันนิติบุคคลและต้องถือว่าเป็นเจตนาของนิติบุคคลนั่นเอง ฉะนั้น นิติบุคคลจึงอาจมีเจตนาอันเป็นองค์ประกอบความผิดในทางอาญา และกระทำความผิดซึ่งผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนา รวมทั้งต้องรับโทษทางอาญาเท่าที่ลักษณะแห่งโทษเปิดช่องให้ลงแก่นิติบุคคลได้ซึ่งทั้งนี้ต้องพิจารณาตามลักษณะความผิดพฤติการณ์แห่งการกระทำและอำนาจหน้าที่ของผู้แทนนิติบุคคลประกอบกับวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลเป็นราย ๆ ไป คดีนี้เห็นได้ว่า นายบุญเพชรจำเลยได้กระทำการไปในอำนาจหน้าที่ของนายบุญเพชร ในทางการค้าอันเป็นวัตถุประสงค์ของห้างหุ้นส่วนจำเลย และเพื่อประโยชน์ในทางการค้าของห้างหุ้นส่วนจำเลย ถือได้ว่าเป็นเจตนาและการกระทำของ

ห้างหุ้นส่วนจำเลยด้วยห้างหุ้นส่วนจำเลยต้องรับผิดชอบทางอาญาเช่นเดียวกับนายบุญเพชรจำเลย  
พิพากษาแก้เป็นว่า ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลธนบุรีโอสจจำเลยมีความผิดตามกฎหมายลักษณะ  
อาญา มาตรา 237 แต่ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 274 ซึ่งมีโทษจำคุกขั้นต่ำเบา  
กว่า ให้ปรับห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลธนบุรีโอสจจำเลย 2,000 บาท ริบของกลางในสำนวนแรก  
นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

## องค์คณะ

---

ไพบยม เลขยานนท์ · บริรักษ์จรรยาวัตร · สวัสดิ์ พานิชอัตรา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/787-788/2506>